

prima instanță: I.Moldovan
instanța de apel: M.Anton, Gr.Druguș, S.Vrabii

dosar nr. 2ra-2717/14

DECIZIE

15 octombrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Svetlana Filincova
Judecătorii Iurie Bejenaru, Elena Covalenco, Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Anton Adăscăliței, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Anton Adăscăliței împotriva lui Spiridon Catînsus cu privire la repararea prejudiciului, împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 08 aprilie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Anton Adăscăliței și menținută hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 20 noiembrie 2013

c o n s t a t ă

La 26 septembrie 2012 Anton Adăscăliței a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Spiridon Catînsus cu privire la repararea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 23 iunie 2006, în jurul orelor 20.00 Spiridon Catînsus, nedeținînd permis de conducere a mijloacelor de transport auto, samavolnic a luat automobilul de model „Fiat Tipo” cu n/î C HC 121 ce aparținea tatălui său Dandoră Constantin, și împreună cu Adăscăliței Anton, Mihalaș Alexandru, Gorgan Igor au plecat să se plimbe cu automobilul, la volanul căruia se afla Spiridon Catînsus.

Susține că cu automobilul menționat s-au plimbat mai mult timp, iar la 24 iunie 2006, în jurul orelor 04.40, deplasîndu-se pe traseul R-59 în direcția or. Anenii Noi – s. Delacău, la km 18, trecînd intersecția cu drumul spre s. Șerpeni, r. Anenii Noi, în timpul virării spre stînga, automobilul a derapat și s-a ciocnit cu un copac de pe marginea carosabilului.

În urma accidentului Anton Adăscăliței a primit leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, Gorgan Ion - leziuni corporale medii, iar Mihalaș Alexandru – leziuni corporale ușoare.

Menționează că, în cadrul urmăririi penale efectuate s-a stabilit cu certitudine că Catînsus Spiridon a condus mijlocul de transport fără a deține permis de conducere, iar mijlocul de transport avea defecțiuni tehnice.

La 27 octombrie 2010 prin ordonanța procurorului Procuraturii Anenii Noi, Ludmila Calion, a fost dispusă încetarea urmăririi penale în privința lui Spiridon Catînsus din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile acestuia.

Totodată, afirmă că, prin procesul-verbal din 09 mai 2012, întocmit de SPR Anenii Noi, Spiridon Catînsus a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.231 alin.(2) al Codului Contravențional, însă în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională, în temeiul art.30 alin.(2) și art.441 alin.(1) lit.b) al Codului Contravențional, procesul contravențional în privința acestuia a fost încetat.

Solicită reclamantul încasarea de la Spiridon Catînsus a prejudiciului material cauzat sub formă de îngrijire medicală în mărime de 150 000 lei, stabilirea din contul acestuia a unei pensii de întreținere în cuantum de 1500 lei viager, stabilirea unei compensații pentru cheltuieli de îngrijire străină în sumă de 1000 lei lunar, stabilirea unei compensații lunare pentru alimentarea suplimentară în mărime de 1500 lei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 500 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul examinării pricinii, reclamantul a înaintat o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea de la pîrît a cheltuielilor de îngrijire în mărime de 9 216,05 lei, a pensie de întreținere conform coșului minim de consum, cu ajustarea acesteia trimestrial în sumă de 1 608,30 lei, a compensației pentru cheltuieli de îngrijire străină pe viitor în cuantum de 1000 lei lunar, a compensației pentru pierderea capacității de muncă în mărimea unui salariu mediu lunar pe economie-3638,4 lei pe tot parcursul vieții și a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 20 noiembrie 2013, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bender din 08 aprilie 2014 a fost respins apelul declarat de către Anton Adăscăliște și menținută hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi din 20 noiembrie 2013.

La 01 iulie 2014 Anton Adăscăliștei a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 08 aprilie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care a admite acțiunea integral.

În motivarea recursului recurentul a invocat că, atît hotărîrea primei instanțe cît și decizia instanței de apel sunt ilegale, iar la emiterea lor, instanțele nu au dat o apreciere corectă probelor din dosar și nu au examinat pe deplin și sub toate aspectele cauza dată, interpretînd eronat prevederile legale.

Totodată a menționat că art.1398 alin.(1) Cod Civil, prevede expres că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazuri prevăzut de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Astfel, prin acțiunile sale ilicite, ce s-au manifestat prin conducerea mijlocului de transport fără permis de conducere și luarea acestui mijloc de transport fără voia proprietarului, demonstrează încă odată vinovăția lui Spiridon Catînsus.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Așadar, recursul declarat de Anton Adăscăliștei la 01 iulie 2014 împotriva deciziei Curții de Apel Bender din 08 aprilie 2014 este depus în termen.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva lui Spiridon Catînsus, Anton Adăscăliței a solicitat încasarea cheltuielilor de îngrijire în mărime de 9 216,05 lei, a pensie de întreținere conform coșului minim de consum, cu ajustarea acesteia trimestrial în sumă de 1 608,30 lei, a compensației pentru cheltuieli de îngrijire străină pe viitor în cuantum de 1000 lei lunar, a compensației pentru pierderea capacității de muncă în mărimea unui salariu mediu lunar pe economie-3638,4 lei pe tot parcursul vieții și a prejudiciului moral în sumă de 500 000 lei.

Judecînd pricina în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și respingerii acesteia, soluție care a fost menținută și de către instanța de apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ilegală decizia instanței de apel pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță, precum și verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate.

Reieșind din normele de drept menționate, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecînd apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărîrii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Astfel, materialele cauzei denotă că, la 24 iunie 2006, aproximativ la ora 04.40 Spiridon Catînsus conducînd automobilul de model „Fiat Tipo” cu n/î C HL 121, ce îi aparținea cu drept de proprietate lui Constantin Dandoră, fără a deține permis de conducere, deplasîndu-se pe traseul Anenii Noi-Delacău, trecînd de intersecția cu drum spre s.Șerpeni, r.Anenii Noi, în timpul virării spre stînga, automobilul a derapat și s-a ciocnit cu un copac de pe marginea carosabilului.

Conform raportului de expertiză nr.093/D-2006 din 04 iulie 2006, la Anton Adăscăliței a fost depistat traumatism grav. Traumă cranio-cerebrală acută, însoțită de comotie cerebrală gravă, contuzie a creierului și comă cerebrală, ruptură de splină, însoțită de hemoragie internă ce constituie leziuni corporale primejdioase pentru viață (f.d.23-24).

Prin ordonanța procurorului Procuraturii raionului Anenii Noi, Liudmila Calion din 27 octombrie 2010 a fost dispusă încetarea urmăririi penale nr.2006250243 în privința lui Spiridon Catînsus, deoarece lipsesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art.264 alin.(3) Cod Penal (f.d.7-11).

Conform procesului-verbal al agentului constatator din 09 mai 2012, Spiridon Catînsus a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.231 alin.(2) Cod Contravențional, însă în legătură cu expirarea termenul de prescripție prevăzut de art.30 alin.(2) , procesul contravențional a fost încetat.

Conform art.1418 alin.(1) Cod Civil, în caz de vătămare a integrității corporale sau de altă vătămare a sănătății, autorul prejudiciului are obligația să compenseze persoanei vătămate salariul sau venitul ratat din cauza pierderii sau reducerii capacității de muncă, precum și cheltuielile suportate în legătură cu vătămarea sănătății – de tratament, de alimentație suplimentară, de protezare, de îngrijire străină, de cumpărarea unui vehicul special, de reciclare profesională etc

Astfel, în urma accidentului rutier, s-a constatat că Anton Adăscăliței a suferit leziuni corporale primejdioase pentru viață, iar prin ordonanța din 27 octombrie 2010 și procesul-verbal din 09 mai 2012 nu se neagă faptul vinovăției lui Spiridon Catînsus în producerea accidentului, or la momentul producerii accidentului, ultimul era la volanul automobilului ce nu îi aparținea și fără permis de conducere.

Ba mai mult, chiar dacă nu a fost întrunită răspunderea delictuală, Spiridon Catînsus poartă răspundere civilă în urma comiterii accidentului rutier.

În consecință, instanța de recurs conchide că, instanța de apel, care are atribuții de dezvoltare devolutivă a fondului cazului la judecarea apelului, nu a constatat și elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, și ca urmare, a pronunțat o soluție ilegală.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, deoarece conform art. IV din Legea nr. 177 din 25 iulie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Curtea de Apel Bender și-a încetat activitatea, iar cauzele civile aflate la examinare la Curtea de Apel Bender au fost transmise spre examinare Curții de Apel Chișinău.

La rejudecarea pricinii, instanța urmează să țină cont de omisiunile indicate în prezenta decizie, să verifice toate circumstanțele ce prezintă importanță pentru soluționarea corectă a litigiului, să aprecieze sub toate aspectele, complet și obiectiv, conform exigențelor art. 130 CPC, probele administrate în dosar și, în dependență de situația stabilită, să adopte o hotărîre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Anton Adăscăliței.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bender din 08 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Anton Adăscăliței

împotriva lui Spiridon Catînsus cu privire la repararea prejudiciului, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chişinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei, Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Galina Stratulat